

Hobsova koncepcija prirodnog stanja čoveka

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 22 | Nivo: Filozofski fakultet

I - O prirodnoj jednakosti

Po prirodi svi su ljudi jednaki, kako Hobs tvrdi u XIII glavi Levijatana. Ova jednakost se odnosi na fizicku i na psiholosku jednakost ljudi. Jednakost je kao neka fizicka cinjenica iz koje saznajemo da je priroda stvorila ljude jednake u pogledu fizickih i umnih sposobnosti. Ako nam se mozda ucini nejednakost medju ljudima bilo u jednom bilo u drugom pogledu to je samo varka, jer onaj covek koji nam se ucini fizicki snaznijim od nekog drugog coveka zapravo nije snazniji ni od onog coveka koji nam se ucini najmanje snaznim, kako tvrdi Hobs, jer i oni koji nam se cine od prirode fizicki najnemocniji mogu udruzivanjem savladati onog koji nam se cine naj mocnijim. Ovde treba primetiti da se sam Hobs poziva na izvesna udruzivanja, znaci poziva se na nekakav oblik kooperativnih odnosa, za koje po pretostavci vazi da su to kooperativni odnosi u prirodnom stanju. Svi ljudi su i u pogledu intelektualnih sposobnosti ravnopravni. Svaki covek je od prirode obdaren razumom i svaki covek ima jednake mogucnosti da se ponasa u skladu sa njim. Hobs kaze da i ako se pomisli da je neko u intelektualnim mocima ispred nekog drugog to je zato sto su neki ljudi nauceniji mudrostima, a sama, mudrost nije nista sto je coveku od prirode dato vec je ona samo iskustvo, utroseno vreme koje neka osoba povetila nekom predmetu. A ako bi neko govorio da je neko mozda po prirodi sposobniji da prihvati mudrost, za takve Hobs kaze da su isti kao i ostali, jer je psiholoska cinjenica da ljudi sebe smatraju intelektualno sposobnijim od obicnih ljudi, a ovi opet, koje ovaj ubraja u obicne ljude, sebe smatraju sposobnijim od ostalih. Iz ovoga ne preostaje nista drugo nego zakljuciti da su si ljudi jednaki po svojim intelektualnim mocima.

Iz prirodne jednakosti ljudskih moci sledi prirodna jednakost u pogledu prava. U prirodnom stanju coveka, koje podrazumeva odsustvo bilo kakvog politicnog suverena, zajednistva, svi ljudi su od prirodne jednaki, pa zato imaju ista prava. U ovakvom stanju se ne moze dogoditi da neko zagospodari nekim drugim covekom ili grupom ljudi, svako ima jednaka prava, a to prirodno pravo i prvo osnovno pravo coveka je jus naturale. Jus naturale je prirodno pravo na sve. Pravo na sve sto ce doprineti da se ostvari osnovna ljudska strast, a to je nagon za odrzanjem. Nagon za odranjem je motor svakog ljudskog bica i sve sto vodi ispunjenju ovog nagona po prirodnom pravu pripada svakom ljudskom bicu. Ovo pravo je izricito, pa i ako se dogodi da zivot same jedinke bude ugrozen, ona poseduje puno prirodno pravo i na zivote drugih ljudi.

Hobs govori o prirodnom stanju coveka kao o coveku koji se nalazi van uticaja vlasti suverena, sto je raskid sa antickom tradicijom. Aristotel je shvatao coveka kao politicku jedinku. Covek moze da psotoji samo unutar drzave, suverena, a van suverena mogu da postoje samo bogovi, andjeli, i zveri. Po Aristotelu covek van drzave bio bi zver. Nije jasno kako je Hobs zamisljao da ljudi poseduju istovetne intelektualne moci kada u prirodnom stanju, u kome je po prepostavkom ne kooperativnosti ljudi ne saradjuju medjusobno pa samim tim ne psotoje pravi uslovi za razvoj jezika i razvoj samih intelektualnih moci. Ako se uzme u obzir da ljudi u stanju potpune ne kooperacije ne mogu komunicirati, a samim tim ne razvijati jezik, postavlja se pitanje da su zapravo bica o kojima raspravljamo ljudi, jer mozemo po biologskoj pretpostavci uzeti jezik kao faktor razlikovanja coveka od zivotinja, ili su ta bica zveri.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com